

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conferentiæ Theologico Morales

Compendiosè propositæ ac breviter resolutæ Ad Usum Directorum
Conferentiarum Hebdomadalium ... DD. Parochorum, Curatorum,
Confessariorúmque omnium

Ex Materia De Actibus Humanis Excerptarum

Sargar, Eliseus

Augustæ Vindelicorum, 1720

Conferentia LXXV. De unitate & distinctione peccatorum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41214

CONFERENTIA LXXV.

De unitate & distinctione peccatorum.

Hic quaeritur, unde cognosci possit, quod unum peccatum sit distinctae speciei ab altero, vel quando solo numero differant: sunt enim multa, quae ad actum peccaminosum concurrunt, utpote objectum prohibitum: Malitia seu deformitas contra rectam rationem vel legem: rectitudo virtutis oppositae: & denique ipsum praecipuum: de quibus proinde dubitatur, à quo eorum sumatur unitas & distinctio specifica peccatorum. Sit itaque

1°. RESOLUTIO I. Peccatorum unitas & distinctio specifica *causaliter*, quoad actum peccaminosum, sumitur ab objectis formalibus. Ita *commun.* cum D. Thoma 1, 2, q. 72, a. 1.

Ratio patet: quia, notissimum est in Philosophia, actus extrinsecè & causaliter specificari ab objectis: atqui actus peccaminosus per se directe tendit in objecta vetita: ergo unitas & distinctio specifica peccatorum causaliter & extrinsecè delimitur ab objectis formalibus; quatenus nimirum fundant malitias seu deformitates ejusdem vel diversae rationis contra rectam rationem vel legem, id est, contra virtutem vel praecipuum. Explico clarius: illa peccata sunt ejusdem speciei, quae habent objecta formalia ejusdem speciei, fundantia scilicet malitiam & deformitatem ejusdem rationis; sic ejusdem speciei sunt superbia de bonis spiritualibus & temporalibus: gula in cibo & potu: furtum in quavis materia. Etsi enim ipsi actus, & objecta

objecta materialia sint diversæ speciei, formaliter tamen fundant malitiam ejusdem rationis; utpote *superbia* inordinatam excellentiam: *gula* excessum temperantiæ: & *furtum* violationem justitiæ. Econtra illa peccata distinguuntur specie, quæ habent objecta formalia diversæ rationis, seu fundant diversas malitias & deformitates contra rectam rationem, vel leges diversas; ut patet in fornicatione, adulterio, incestu, sacrilegio, &c.

131. RESOLUTIO II. Peccatorum unitas & distinctio formaliter, & quoad ipsam malitiam, desumitur ab unitate & distinctione specifica rectitudinum seu virtutum oppositarum. Sic Scotus in 2. d. 37. q. 1. cum suis, & aliis.

Ratio est: quia peccatum formaliter, seu malitia moralis, ac ratio formalis constitutiva peccati consistit in privatione rectitudinis debitæ inesse, secundum rectam rationem vel legem: quæ rectitudo ipsa nil aliud est, quam honestas virtutis oppositæ: unde peccatum seu malum morale formaliter est privatio boni honesti, seu virtutis, teste D. Dionysio de Divinis nominibus c. 4. Atqui notum est privationes specificari atque distingui per formas oppositas, quibus privant: ergo unitas & distinctio specifica peccatorum formaliter delimitur ab unitate & distinctione specifica rectitudinum, seu virtutum oppositarum; adeo ut illa peccata sint ejusdem speciei, quæ eidem virtuti, & secundum eandem deformitatis rationem adversantur: econtra verò illa peccata sunt diversæ speciei, quæ diversis virtutibus, aut etiam eidem virtuti, tamen secundum diversam rationem deformitatis adversantur. Sic

Sic odium Dei & proximi, blasphemia, furtum &c. sunt diversæ speciei, quia repugnant diversæ speciei virtutibus, videlicet charitati, religioni, justitiæ, &c. Porro etiam eidem virtuti, quamvis unam tantum habeat integram conformitatem ad rectam rationem (*quia bonum est ex integra causa*) tamen ad-versari possunt diversa specie peccata per diversas difformitates vel defectus; *quia malum est ex quolibet defectu*. Sic v. g. charitati opponuntur diversa specie peccata per commissionem, *odisse Deum vel proximum*: & per omissionem: *quando oportet, non amare, non succurrere*. Item eidem virtuti Religionis, penes diversos modos inhonorandi Deum, opponuntur diversa specie peccata irreligiositatis; ut blasphemix, perjuria, superstitiones, sacrilegia, votorum violationes, festorum contemptus &c. Item eidem virtuti *justitia* penes diversos modos lædendi jus alterius, puta, in bonis vita, famæ, fortunæ, &c. opponuntur diversa specie peccata injustitiæ, homicidia, adulteria, detractiones, furta, &c.

132. RESOLUTIO III. Peccatorum unitas & distinctio specifica etiam desumitur ab unitate & distinctioe specifica & formali præceptorum; non item materialiter, & numero tantum differentium. *Com. apud Vasq. disp. 98. Sanch. l. 9. de Matrim. disp. 15. Laym. l. 3. c. 2.*

Ratio primæ partis est. Quia peccatum formaliter consistit in privatione rectitudinis debite inesse secundum rectam rationem vel legem: ergo unitas & distinctio specifica peccatorum recte etiam desumitur ab unitate & distinctioe specifica legum

legum vel præceptorum; adeò ut illa peccata sint specie diversa, quæ repugnant præceptis formaliter & specie diversis, prohibentibus scilicet talia peccata sub diverso motivo distinctarum virtutum.

Sic quia homicidium & furtum prohibentur lege naturali, divina, & humana, sub eodem motivo virtutis justitiæ, non constituunt tres species peccatorum: At verò homicidium Clerici, furtum rei sacræ, specialiter prohibentur lege Ecclesiastica sub motivo diversæ virtutis Religionis propter specialem injuriam ac irreverentiam personæ, ut rei Deo sacræ in ipsum Deum redundantem, & ideò sunt duo specie diversa peccata, etiam in eodem actu.

Ratio secundæ partis, *non item materialiter & numero tantum differentium*: præcepta namque materialiter & numero tantum distincta, quæ scilicet de eadem re formaliter, ac sub ejusdem virtutis motivo ponuntur à diversis legislatoribus, vel diverso tempore, nihil omninò faciunt ad distinctionem peccatorum, sive specificam, sive numericam. Sic v. g. furtum simplex prohibetur lege divina, humana, Ecclesiastica, politica; semper tamen ejusdem speciei, ac in eodem actu, idem numero peccatum est; quia omnes hæ leges formaliter ejusdem speciei sunt, quatenus sub eodem motivo ejusdem virtutis justitiæ furtum prohibent. Similiter si blasphemia v. g. jure divino prohibitissima, etiam jure Ecclesiastico sub excommunicatione prohiberetur, maneret idem specie & numero peccatum: non enim alia ratione & motivo prohiberetur ab Ecclesia, quam de facto prohibita est lege divina, videlicet sub motivo Religionis.

CON